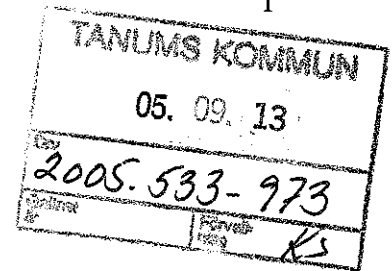

Kopia av
TN
meddelande Ks 9/10

Kommunstyrelsen i Tanums kommun

Upphandling av hantverkartjänster mm

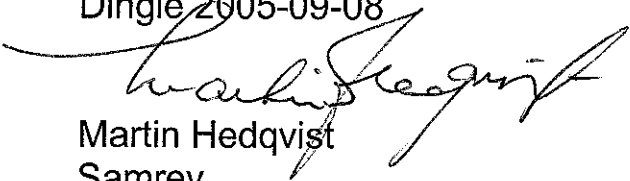
På uppdrag av kommunens revisorer har en granskning gjorts av hur kommunens regelverk för upphandlingsområdet tillämpas. För ett urval av leverantörer där kommunen tecknat ramavtal har kontroll skett av priser och andra komponenter i avtalen. Även för andra leverantörer som kommunen anlitar har vissa kontroller skett av avtal mm.

Sammanfattningsvis har kommunen ett bra regelverk för upphandling och man har också upphandlat och skrivit avtal inom flera av de områden om nu varit intressanta. Avtalstillämpningen bedöms vara god. Det förekommer att andra företag i samma bransch anlitas än de som kommunen har ramavtal med men omfattningen är ganska begränsad. Revisorerna konstaterar att en ny upphandling av ramavtal förbereds och att kommunen då utökat antal områden som omfattas av upphandlingen.

När det gäller registrering för löpande kontroll och uppföljning kan förbättringar genomföras. Det är också lämpligt att kontroll av avtalstrohet genomförs inom ramen för kommunens internkontrollreglemente.

Övriga iakttagelser och allmänna synpunkter framgår av bifogad rapport.

Dingle 2005-09-08

Martin Hedqvist
Samrev
e.u

Bilaga: Revisionsrapport 2005-08-31

•
•
•
•
•
•

Samrev
Box 13
450 52 Dingle
Tfn 0524 – 40053
Mobil 070 6490469

*Samrev
- kommuner i revisionssamverkan*

Revisionsrapport

• • • • • • • • • •
*Upphandling av hantverkartjänster mm
i Tamums kommun*

Martin Hedqvist

Inledning.....	3
Regelverken.....	3
Inköspolicy.....	3
Organisation.....	4
Ramavtal.....	4
Kontroll av ramavtal för valda tjänster.....	5
Direktupphandling.....	5
Jämförelser.....	6
Sammanfattning.....	6

Inledning

På uppdrag av revisorerna i Tanums kommun har en granskning gjorts av kommunens upphandling och avrop av vissa tjänster. Syftet har varit att kontrollera förekomsten av ramavtal, om dessa följs, om kontrollen är tillräcklig samt om kommunen inköspolicy tillämpas. Vidare har vissa jämförelser gjorts för att få en uppfattning om förekomsten av ramavtal leder till en gynnsam prisnivå.

Regelverken

Lagen om offentlig upphandling (LOU) är ytterst det som sätter gränserna för kommunen regelverk. I tillägg till detta finns ett antal lagar och förordningar som kommunen måste följa för att säkerställa upphandlingsprocessen. Vad gäller avtalshantering mm är bl a avtalslagen och Kommunal redovisningslag (KLR) tillämplig liksom förstås, i kontrollsammanhang, kommunens attestreglemente.

Inköspolicy

Kommunens inköps-/upphandlingspolicy är antagen av kommunfullmäktige 2004-11-22. Policyn innehåller skrivning om strävan efter upphandlingssamordning med andra kommuner. Även värdet av samordning inom "koncernen" Tanums kommun kanske borde framhållits men i praktiken har detta för närvarande mindre betydelse då kommunen, via förvaltningsavtal, sköter den löpande driften för det kommunala bostadsföretaget.

Kommunen sedan några år tillbaka ett inköpssamarbete med Uddevalla kommun.

I det sammanhanget finns anledning att notera att en lagändring nu förbereds som skall möjliggöra ännu större samordning inom upphandlingsområdet. Lagändringen syftar till att ge kommunerna möjlighet att bilda inköpscentraler som även inkluderar beslutanderätt vid samordnad upphandling (DS 2004:37).

Organisation

För löpande upphandlingsarbete, samordning och information finns inom ekonomikontoret en upphandlingssamordnare. Ekonomikontoret har ansvaret för att med tillämpningsanvisningar/riktlinjer för upphandling säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med policyn. Med detta ansvar följer också uppdraget att informera om lagstiftning, policy och avtal.

Medan ansvaret för att policyn tillämpas och tecknade avtal följs åvilar varje förvaltningschef åligger det ekonomikontoret att löpande följa upp avtalstroheten där avtal finns.

Rapport över vidtagna åtgärder skall årligen lämnas till kommunstyrelsen och de sägs vidare att detta arbete bör sammanlänkas med internkontrollarbetet.

Ramavtal

Ramavtal är den avtalsform som vanligtvis blir resultatet av ett mer systematiserat upphandlingsarbete där samordning blir mer uttalad och en central upphandlingsenhet involveras i processen.

I Tanums kommun finns ett antal ramavtal och dessa är eller kommer att bli tillgängliga i kommunens intranet. För närvarande upptar avtalsförteckningen som är tillgänglig på detta sätt i huvudsak varor men även tjänster – dock inte för de tjänsteområden som nu granskats.

I Tanums kommun finns ett antal ramavtal och dessa berör också de tjänsteområden som varit intressant i denna granskning.

Vissa av avtalen är diariet förda hos tekniska nämnden och de förvarades i deras arkiv. Upphandlingsamordnaren uppger att flertalet avtal på detta sätt är registrerade, arkiverade och tillgängliga för berörda. Beträffande äldre avtal är tillgängligheten inte lika stor och sannolikt är de i vissa fall inte ens registrerade.

En ny upphandling med avsikten att teckna mer heltäckande ramavtal för flertalet tjänster inom underhåll, reparationen och mindre ombyggnader planeras under hösten 2005.

Avsikten är att senare på motsvarande sätt upphandla serviceavtal för tekniska installationer etc.

Kontroll av ramavtal för valda tjänster

En kontroll har gjorts av tillämpningen av ramavtal för bl a eltjänster, vvs-tjänster, måleri, och grävttjänster. Inga större avvikelser har påträffats.

Av de valda verifikationerna framgår att kommunen vanligtvis anlitat företag där ramavtal finns samt att timpriserna i allt väsentligt överensstämmer med avtalen.

Ett urval av andra leverantörer har kontrollerats och frågor har ställts till va- och fastighetsavdelningen. Av de svar som inkommit framgår att det, förutom att det förekommer tjänsteköp inom samma branscher från andra leverantörer än de som kommunen har ramavtal med, också att det finns en mängd avtal som tecknats efter olika former av upphandling. Det handlar ibland om tjänsteköp där ramavtal skulle vara lämpliga som städning, fönsterputs och teknisk service.

Det är väsentligt att alla avtal registreras så att de dels är tillgängliga i samband med fakturakontroller dels att uppsägningstider kan bevakas. Även efter avtalsperioden utgör avtalen, bl a ur arkiverings-synpunkt, räkenskapsmaterial.

Även i det begränsade fakturaurval som gjordes i denna granskning uppmärksammades en feldebitering på drygt 30 tkr som borde ha upptäckts vid attesten.

Direktupphandling

I kommunens policy finns definition av begreppet och procedurregler vid tillämpningen. Man har valt 1/8 prisbasbelopp som övre gräns för när inköp närmast är att betrakta som ren verkställighet. Om det krävs för att styrka "affärsmässigheten" kan en enkel dokumentation över upphandlingen upprättas. Över den gränsen och upp till 2 prisbasbelopp för varor och 3 prisbasbelopp för intellektuella konsulttjänster skall särskild dokumentation upprättas. Det anges att inköp/beslut görs av beslutsattestant vilket är något olyckligt eftersom man här sammanblandar beslutsfunktionen och kontrollfunktionen

Några särskilda granskningsinsatser för att kontrollera tillämpningen av reglerna för direktupphandling har inte gjorts i detta sammanhang.

Jämförelser

En prisjämförelse med övriga kommuner inom Samrev har gjorts inom de valda tjänsteområdena. Denna jämförelse visar att kommunens prisnivåer är rimliga. Generellt visar jämförelsen, som utöver de ramavtal som kommunerna har även omfattat fakturerade tjänster från företag som verkar i samma branscher utan ramavtal, att förekomsten av ramavtal pressar ner timpriserna. En annan tydlig iakttagelse är att prisnivån i kustkommunerna generellt är något högre och att avtalsområdenas ekonomiska omfattning sänker prisnivån – detta talar för värdet av samverkan.

Kostnaden för ett enskilt uppdrag är dock inte jämförbart på samma sätt eftersom totalkostnaden i så stor utsträckning påverkas av antalet utförda och fakturerade timmar.

För att denna kontroll skall fungera krävs, vilket är viktigt i sammanhanget, dels en tydlig specifikation på faktura eller arbetsorder och en kontrollmiljö som uppmuntrar beställarens och leverantörens företrädare att upprätthålla en god affärsetik.

Sammanfattning

Kommunen har numera ett bra regelverk för upphandlingsarbetet. Man har upphandlat och tecknat avtal för flertalet av de tjänsteområden som nu granskats och inom de valda avtalsområdena tycks kontrollen av att avtalen tillämpas i huvudsak fungera bra. Det förekommer att andra företag i samma bransch anlitas än de där ramavtal finns men omfattningen tycks vara ganska begränsad.

En prisjämförelse inom de valda avtalsområdena visar att kommunens prisnivåer är rimliga. Kostnaden för ett enskilt uppdrag är dock inte jämförbart på samma sätt. Antalet utförda och debiterade timmar för varje uppdrag har större betydelse för totalkostnaden än timpriset.

Kommunens ambitioner, vilket framgår av ett underlag för nästa upphandlingsomgång, har höjts och det framgår att denna ambition även gäller serviceavtal. Utanför de gemensamma ramavtalen görs en hel del tjänsteköp där dokumentation i form av avtal och register kan förbättras.

Vi förutsätter att kommunen framledes strävar efter att registrera alla avtal så att de dels är tillgängliga i samband kontroller dels att bevakningen av löptider mm underlättas. Även avtalen i egenskap av räkenskapsmaterial påverkar behovet av registrering och arkivering.

Kontroll av avtalstroheten är viktigt för att upprätthålla respekten för upphandlingsreglerna och tecknade avtal. Det är inte minst viktigt för att marknadens aktörer skall se kommunen som en seriös avtalspart. Kontroll av avtalstrohet, också på fakturanivå, och analys av hur avtalen tillämpas av förvaltningarna bör göras dels med hjälp av leverantörsstatistiken dels, där det är möjligt, via statistik från anlitade företag.

Det är lämpligt, vilket för övrigt finns omnämnt i inköspolicyn, att kontroll av avtalstroheten framledes blir en aktivitet inom ramen för kommunens internkontrollreglemente.

Dingle 2005-08-31

Martin Hedqvist
Samrev